

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 25 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Ćirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vraĉajo, neplaĉani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plaĉuje od navadne vrstice, ĉe se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Trgovinske pogodbe.

V drŹavnem zboru se vrše in predno izide današnja številka naša, izvrše se že razprave o trgovinskih pogodbah naše drŹave z nemško in italijansko, tedaj pogodbe med tripelalijanco t. j. med trémi drŹavami, ki imajo tudi gledé na vojne sluĉaje neko zvezo med seboj. Da sklenejo oné potem še tudi neko zvezo gledé na trgovino, to je le naravno in razumeje se lahko potem tudi to, da je taka zaveza nekaj bolj prijateljska ter da odjenja v tem ena drŹavi drugi, kolikor je njej mogoĉe ali kolikor je drugi potreba, da more brez škodé ostati v tej zvezi.

Ĉe stojimo na tem stališĉi, lahko se veselimo, da še pride med njimi tudi do trgovinske zveze. Takó pa sodi se tudi poprek pri vséh poslancih v drŹ. zboru; izvzeti je v tem samo nekaj mladoĉeskih poslancev, ali nam ni treba, da se oziramo na-nje, kajti njih naĉela niso naša, še manj pa njih obnašanje. V obĉe torej pozdravljamo mi nove trgovinske pogodbe z veseljem, ali nič ne prikrijemo našim bralcem ene reĉi, katero pa uganemo lahko sami — te, da bi Źeleli si jih, kar se tiĉe naše drŹave, ugodniše in to v marsikateri reĉi. Ali to ni v naši in brŹ tudi ne v moĉi teh, ki imajo od naše drŹave v tej reĉi besedo. V tej reĉi velja, kakor v navadnem Źivljenji, slov. pregovor, ki pravi: »Roka roko umiva, obé pa lice«.

Na eno vprašanje pa damo in mislimo, da je to dolŹnost naša, našim bralcem odgovor, na vprašanje: »Ali pa je sploh tacih trgovinskih pogodeb treba?« Lahko je mogoĉe, da se stvar opravi brez pogodbe, kajti on, ki potrebuje kake reĉi, naj si jo kupi, kakor more in zna; na robe pa tudi tako: kdor ima kaj prodati, ta si naj poišĉe kupca, kjer in kakor mu je mogoĉe! To je sicer resnica, ĉe je prodajalcev tacih in tacih kupcev toliko, da si jih ĉlovek prešteje na prste in še njim ne gre vselej, kakor bi radi in bi bilo mogoĉe, toda dru-

gaĉe je, ako je obéh na milijone in to v kupĉiji pri raznih reĉéh. Tu ni mogoĉe shajati jim, ako ni pravil in to trdnih pravil, po katerih se je ravnati vsém in ĉe je le mogoĉe, brez vsake izjeme. In taka pravila leŹe v trgovinskih pogodbah.

DrŹave so razliĉne in razliĉno je tudi blago, ki se v njih prideluje ali tudi rabi. V eni drŹavi se pridelava veliko kake reĉi in veĉ, kakor se je potrebuje za domaĉe prebivalce. V drugi pa je na robe, rabi se v njej ravno te reĉi veĉ, katere je v prvi drŹavi ĉez potrebo, a pridelava se v njej takih reĉij, katerih ni v prvi, ali ne do volje. Kaj je tukaj naravniše, kakor da se zaĉne med njima kupĉija, trgovina? Vsaka prodaje drugi, ĉesar jej ni doma treba, kupi pa od druge, ĉesar nima doma, kolikor ji je treba. Resnica, tako je prav, ali vsi ljudjé v drŹavi ne pridelujejo enacih reĉij, in treba jim je kupovati in za-nje se podraŹi s tem blago, ako se more ono prodati dalje, v drugo drŹavo. Veĉ je kupca na blago, tem draŹje postane blago. Narobe velja isto: veĉ blaga, manj kupca dela ceno niŹjo; tako pa je tudi zasluŹek za tistega niŹji, ki prideluje ali izdeluje blago.

Sreĉna je po takem drŹava, ki more ustreĉi obéma, kupcu in prodajalcu, ali tega ne more brez carine t. j. brez denarja, ki ga pobira na svojih mejah od blaga, ki prihaja ali pa izhaja iz drŹave. Od blaga, ki ga ima drŹava veĉ, kakor ji ga je treba za domaĉe ljudi, od tega ne pobira nič ali le malo carine, ako gre blago iz drŹave. Od blaga pa, ki ga je doma malo ter prihaja zato iz drugih drŹav, dela isto t. j. pobira malo carino. Zato pa ga lahko pride veliko v drŹavo in ne za visoko ceno in v tem je za veĉino prebivalcev njenih velika dobrot. Ali v tem ne smemo pozabiti, da dela vsaka drŹava tako in pridejo si zato rade ali nerade v navskriŹje — prej ali slej na škodo sebi pa tudi prebivalcem svojim. In da se to ne izgodi, v tem leŹi za-nje potreba trgovinskih pogodeb ali ĉe gre vse dobro, napravi se med njimi celo tudi trgovinska zveza. V teh

se razdeli še potem carina in kar je s kupčijo še v tesni zvezi, na širje polje in takó se tudi izguba ali dobiček porazgubita, ter jih ne čuti nobena zvezna država preveč. Nove trgovinske pogodbe naše trpé 12 let, tudi to jih priporoča; upajmo torej, da po njih, ako že ne bomo na dobičku, vsaj ne bomo na škodi!

Govor dr. L. Gregoréca.

(V državnem zboru dne 16. decembra 1891.)

III. Govorim naj sedaj o dogodbah, katere so se vršile v Celji za cesarjeve navzočnosti pri vojaških vajah. Te dogodbe so bile nas Slovence globoko užalile. Mesto vsprejelo je cesarja slovesno. Žal, da je porabil nemški mestni zastop to dinastično slavnost za neprimerno, obžaljevanja vredno nemško-narodno demonstracijo. Slovenskih društvom se je udeležba pri slavnostih zabranila in slovensko pevsko društvo, katerega sedež je po pravilim v Celji, moralo je iz mesta ven in še le po dolgih in ponižnih prošnjah posrečilo se mu je dobiti privoljenja, da je smelo presvetlemu cesarju zunaj mesta, v slovenski občini »Celjska okolica«, privediti primerno ovacijo. Ta ovacija uspela je izborna, kljubu temu, da so iz bližnjega mestnega parka nekateri nemškutarski Celjani hoteli na nedostojen način motiti petje a to je njega Veličanstvo cesar zapazil z vidno nezadovoljnostjo.

Za to neslanost pa je odgovorna mestna oblast v Celji in zato se nečem dalje s tem baviti. Vse drugače pa je z ondotnim okrajnim glavarjem. Nemški ta gospod imel je tedaj najlepšo priliko pokazati, kako se je obnašati avstrijskemu uradniku v upravnem okrožji, kjer je več narodnosti; kako je treba nasproti vsem narodom ravnati dobrohotno, nepristransko in pravično. Tega pa ta gospod ni pogodil. Na robe; pridružil se je odkrito za nas žaljivim demonstracijam mestnega zastopa Celjskega, podpiral ga je in varoval s svojo uradniško veljavo. Nekoliko dokazov za to! Prvo je to, da ni pustil, da bi se v avdijenciji poklonili presvetlemu cesarju župani slovenskih kmečkih občin in trgov. To nezasluženo ponižanje moralo je te poštene in za javni blagor požrtvalno delujoče može toliko bolj razžaliti, ker je kmalu potem pri vojaških vajah v Schwarzenau-u presvetli cesar milostno vsprejel ondotne župane.

Hrvatje in Slovenci imajo starodavno navado, da pozdravljajo svoje vladarje z »živio« klici. Slovenski klici pa so gospodu okrajnemu glavarju Celjskemu zoperni in zato jih je na kratko prepovedal. Vozeč se pred cesarjevim vozom z županom mesta Celje, kričal je, ne zменеč se za svoje dostojanstvo, med mnogobrojno zbrano slovensko občinstvo: »Živio ne smete klicati«.

Ko ga vpraša presvetli vladar po narodnostnih razmerah, odgovoril je neresnično: »Kmečke občine so slovenske, mesto Celje in vsi trgi, razen Braslovč, pa so nemški.« To, gospoda moja, pa ni resnično, kar se da statistično dokazati. Oprostite, da navajam številke. V območji okrajnega glavarstva Celjskega prebiva 138.097 Slovencev in 7867 Nemcev. V mestu Celju je 4655 Nemcev in 1557 Slovencev: v vseh štirinajstih trgih tega okraja prebiva poleg 1227 Nemcev 6757 Slovencev. Malostne manjšine so v trgih: Gornji grad ima poleg 779 Slovencev, 8 Nemcev; Šmarje 270 Slovencev, 7 Nemcev; Št. Jurij 419 Slovencev, 6 Nemcev; Braslovče 311 Slovencev, 2 Nemca in Vranksko 621 Slovencev, 2 Nemca, v Mozirji, Ljubnem, Lučah in v Rečici pa so sami Slovenci, in nijeden Nemeč.

Politični naši nasprotniki vedó povedati o Sloven-

cih marsikaj slabega in nam le neradi pripoznavajo kake kreposti; jedno pa nam morajo pripoznati, našo neumevno, neizcerno potrpežljivost. Nemške uradnike imamo in se jih še ne branimo, uradnike, kateri ne znajo našega jezika pravilno govoriti, in vendar se nam še smilijo — sam sem bil priča temu —, ako so nam pokazali le malo naklonjenosti, toda vsake potrpežljivosti je kedaj konec in tako tudi tukaj. Gospóda moja! Ako zlorablja c. kr. uradnik svojo oblast, da pokaže osebnó mržnjo proti dotičnemu naródu, kakor je to storil okrajni glavar v Celji, tako je to čez mero; ako predstojnik politične uprave naših županov zato, ker so Slovenci, ne zmatra vredne, da bi stopili pred svojega cesarja in če nam prepoveduje pozdravljati ljubljene vladarja v narodnem jeziku in po starodavni navadi: tako je s tem užalil najsvetejša narodna in dinastična čuvstva; ako se pa končno predrzne usiljevati se med nas in našega cesarja in ga prevariti z neresničnimi trditvami, tako je to predrznost, za katero ne najdem parlamentarne besede. Obrnem se do slavne vlade: ako slavna vlada umeje in spoštuje našo 600letno neprestano dinastično zvestobo, našo požrtvovalnost, katero smo vselej in pri vsaki priliki izkazovali, potem naj nas reši takih uradnikov!

Cerkvene zadeve.

Cerkvena glasba.

Nemško cecilijino društvo, ki skrbi za pobožno petje v cerkvi, je v treh dnevih od 24.—26. avgusta pr. leta o priliki 13. svojega občnega zborovanja v Gradci jasno dokazalo, da je oživel božji duh v cerkveni glasbi, duh, ki pometa dozdanjo skladbeno smet iz božje hiše. Dosti se je v tem oziru v raznih krajih zgodilo in doglano, malo pa še v naši vladikovini. Naše ubogo slovensko-štajarsko ljudstvo je zgrešilo svoje narodno petje in ž njim tudi cerkveno; kar poje, to so večjidel tuji »jodler-ji«. In te, ker boljšega ne pozna, poje tudi v cerkvi. Kake, vsedrugečne, resnobnosvete so nekđaj se zlivale črez ustnice naših pradedov! (Poglej prvi letnik »Cerkvenega Glasbenika«). Da se ljudsko petje v cerkvi oblaži in postane enkrat dostojno, to je Bogu pri srci. Zato pa naj orglavec pred vsem stori svojo dolžnost in naj začne, kjer še ne dela tako, boljše orglati. Orglanje, ki se sliši po škofiji — izvemši nekatere župnije deloma — to orglanje ni glashena umetnost, niti glasha, še manje pobožnost v glasbi. Kaj pa torej je? Če je kaj, je le nekoliko svetne ničemurnosti, katera moti navzoče v pobožnosti. Pokazalo se je, da celo v Mariboru taki, ki so znani kot orglavci, ne premorejo pravilno igrati najložje medigre, katera dostaja orglam, kraljici vseh instrumentov. Pomni si: orglanje je molitva v glasovih. Kdorkoli namreč je pri božji službi, mora moliti; zato pa eden moli na rožnivenec, drugi iz bukvice, orglavec pa na orglah. Sveti Duh pravi: »Pred molitvijo pripravi svojo dušo in ne bodi, kakor človek, ki skuša Boga«. Eccli. 18, 23. Ker ne moliš samo z duhom, ampak tudi z donečim soglasjem, katero nabiraš na tipkah, zato ti je treba ročnih vaj, da ne boš na orglah, kakor človek, ki ž njimi skuša Boga. Zatoraj spravi si sponsori je Foerster-jeve iz Ljubljane, ob enem tudi preludije v koralno-umetelnem smislu; nasvetujem ti Bernh. Kothe-ja predigre, prvi del (v katol. bukvarni v Ljubljani ali pri J. Meyerhoff-u, Bischofplatz, Graz). Vadi se doma vsajeno uro na dan. Nikdar ne preludiraj brez predloge; po predlogah so igrali in igrajo virtuozni orglavci, genijalni umotvorniki. Tako toraj in vsaka medigra, zagotavljam te, ti bo vir zvišenega veselja. Pozen

je ta opomin, pa s tem nujniša mu bodi zvršitev! Ti mi porečeš: naša siromaška cerkva ne more zdrževati umetnega orglavca. Odgovarjam ti: ali misliš, da prost človek si ne sme prizadevati, naj lepo časti Boga? Saj je zadosti cerkvenih lahkih prediger (Kothe), ki prej, kakor najumetniše, človeško srce zazibajo v pobožnost; teh prediger se ti vsak lahko nauči.

V Mariboru že poje od velike noči cecilijin pevski zbor pri pontifikalnih (škofovih) sv. mašah. Na Cecilijino je zapel Witt-ovo mašo (v čast sv. Luciji) s trobentnim spremljevanjem. Marsikateri vernik je nagnil uho, ker se mu je zdelo, da sliši speve iz višav odmevajoče na zemlji; to ti je bilo čvetero trobent naslanjajočih se na nežno zborovo petje. Kdor je potem na praznik čistega spočetja D. M. Wittovo mašo (sv. Ambroziju v čast) poslušal, opazil je njeno resnobo in razumel tekst (besede) kolikor toliko, temu se je razgrelo srce v blaženih čutih. Pri polnočnici je pevski zbor cecilijin povečeval skrivnostno slovesnost s Koenen-ovo mašo, katera je prvotna in osobito lepo izraža včlovečenje; čeravno je dvoglasna, sliši se pa ednako večglasnej. Na božič ob 10. uri se je ponovila ova krasna Witt-ova v čast sv. Ambroziju z novimi ulogami. Vse umotvore glasbene, ki so se spretno prednašali — hvala č. g. pevovodji Hudoverniku — nadkriljeval je veličastni koral.

Dobro cecilijansko petje dopade vsacemu; dokaz temu je list »Marburger Zeitung«, kateri je, čeravno ni dobrohoten krščanstvu, obžaljeval svoje prejšnje pred-sodke proti cecilijanstvu. Za prihodnje praznike je bil zbor pripravljen, pa na sam božič g. pevovodja hudo za influenco zbolil. Vsled tega je to petje moralo za nekoliko časa nehati.

Dr. A. M.

Cerkveni listi.

Listov, ki služijo samo ali najbolj le cerkvenim rečem, imamo Slovenci več in sicer izhaja »Zgodnja danica« v Ljubljani vsak teden ter jo vrejuje že dolga leta msg. Luka Jeran; v Gorici izhaja pa »Rimski katolik« vsak mesec in urejuje ga prof. dr. Anton Mahnič. Ta list in pa »Duhovni pastir«, ki ga urejuje č. g. Anton Kržič v Ljubljani, po enem zvezku v meseci, sodita v prvi vrsti č. duhovščini, a za ljudstvo izdaja č. g. O. St. Škrabec v Gorici vrlo »Cvetje z vrtov sv. Frančiška«. Poleg teh listov pa izhaja še v Ljubljani »Kršč. detoljub« in »Angeljček«, oba urejuje č. g. katehet A. Kržič. Prvi izhaja že 5. leto, drugi pa šteje doslej že 6 zvezčkov. Vredna sta, da ju imajo v vsaki slov. rodbini.

Mili darovi za družbo vednega čiščenja:

Stranice 2 fl., Koprivnica 8 fl. 60 kr., sv. Jurij v Slov. goricah 14 fl., Ptuj 6 fl. 87 kr., Mala nedelja 6 fl., Svetinje 5 fl. 50 kr., Rogatec 9 fl., Negova 5 fl., Sv. Ana v Slov. goricah 10 fl., Središče 4 fl. 58 kr., Ormož 10 fl. 97 kr., Sv. Nikolaj pri Ljutomeru 7 fl. 54 kr., Sv. Alojzij v Mariboru 2 fl. 50 kr., neimenovana dobrotnica v Mariboru 200 fl., Žusem 16 fl., Buče 17 fl., Zibika 8 fl., Velika nedelja 22 fl. 37 kr., Pernice 8 fl. 17 kr.

Gospodarske stvari.

Pesja steklina.

(Konec.)

Hitro, ko se je opisana nesreča prigodila, lečili so ranjence Sadagorski zdravniki dr. Geller in dr. Menkes, ter so njim izpirali rane s sublimatom; zdravniki so

morali bedeti celo noč pri ranjencih, ker so bile rane večidel težke; tako je imel n. pr. eden nos odgriznjen, drugemu je volk kožo raz čelo potegnil, tretji je izgubil uho, itd. Tudi jaz sem imel četiri rane, namreč razun one na dlani, še tri na lici. V ponedeljek, dne 20. aprila izžgal je dr. Zaloziecki v Črnovicah vse rane s posebno pripravo.

V sredo, dne 22. aprila v jutro pripeljal sem se v Bukarešt. Podam se naravnost k prof. Babes. V Bukarešti bili so nekoliko v zadregi, ker jih niso pričakovali toliko, in tako težko ranjenih. Vračenje pričelo se je takoj. Lečijo pa steklino na ta način, da ranjencem cepijo v trebuh hrbtancev mozeg kuncev (domačih zajcev), ki so vsled stekline crknili. Nam so še razen tega tudi kri vcepljevali. Kuncem trov, ki povzročuje steklino, vcepljujejo v možgane. Vsled tega taki kunci za nekoliko dni pocrkajo po tihi steklini. Bolne živali ležijo mirno, le sline se jim v obilni meri cedijo iz gobca. Crknjenim živalim izvzamejo hrbtanski mozeg, ter ga hranijo v posebnih steklenicah trinajst dni; v tem času je ta mozeg najslabši trov (gift), s katerim se cepljenje stekline navadno počenja. S časom pa se vcepljuje vedno močnejši trov, t. j. mlajši mozeg, dokler se dospé do edendnevnega; a tudi mozeg, katerega so iz ravnokar crknjene živali vzeli, rabi se nazadnje za cepljenje!

Pri tem odloči prof. Babes prehod od slabega do močnejega trova, ter njega množino, za vsakega bolnika posebej. Mozeg v steklenicah razdrobijo, v juhi od telečjega mesa razpustijo, ter v brizgalnice po 2—5 gramov raztočijo. S temi brizgalnicami se trov ubrizga ali vcepi bolniku.

Različno je tudi to, kolikokrat se kateremu bolniku ležijo vcepi. Mi smo morali nekateri dan po štirikrat prihajati, ter se nam je vsakokrat po dvakrat ubrizgovalo tako, da so mene za mojega prvega lečenja v Bukarešti blizo do dvestokrat cepili. Pri tem pa je ravnanje z lečilom in delovanje zdravnikov sila nevarno. Vže dihanje trova je škodljivo, a največja nevarnost preti, če se, kakor se je enemu zdravniku pri meni enkrat zgodilo, brizgalnica stere. Ako mu pri tej priložnosti trov brizgne v oko, ali kako odprto rano, more ga otroviti. Zategadelj so pa tudi vsi zdravniki in služabniki, ki na taki bolnišnici delujejo, proti steklini cepljeni. Od takih služabnikov, pa tudi od psov, ki so na enak način cepljeni, so tudi jemali kri, ter nam isto razun mozga od kuncev vcepljevali. S tem hočejo bolniško kri stanovitnejšo proti trovu storiti. Cepljenemu psu so trikrat s steklino v možgane vcepili, pa nobenkrat ni stekel, kar kaže, da je cepljenje proti steklini ravno tako koristno, kakor ono proti kozam ali osepicam.

Cepljenje ni boleče in cepljenje s toplo krvjo je celo prijetno. Vendar pa se po cepljenju pojavlja mrzlica, jed ne diši, ter spanec bolniku manjka. Pa to ni pri vsacem bolniku enako. Jaz sam sem imel tri dni posebno veliko trpeti, ter so mislili, da se pri meni počenja vže prava steklina. Prav v tem času je v isti bolnišnici, v kateri sem se jaz zdravil, umrla za steklino židovska deklica, katero je v Sadagori isti stekli volk ogrizel. Slednjič sem proti volji zdravnikov vstal iz postelje ter se postavil v vrsto bolnikov, katere so ravno v tem času cepili. Dozdeva se mi, da mi je ravno ta močna volja, naj živim, pomagala, čeravno je preteklo še mnogo časa, preden so mi zdravniki le samo upanje izrekli, da ozdravim, in še dolžje je trpelo, da so me zdravega iz bolnišnice izpustili.

Četiri tedne po mojem povratu iz bolnišnice, sem se pa na svet prof. Babes zopet podal v Bukarest, da lečenje še enkrat počnem. To sem storil tem raje, ker je ravno ob času, ko sem bival kot ozdravel v Črnovi-

cah — umrla na 26. dan potem, ko jo je vzgrizel volk, ona žena, katera je bila zavoljo težkih ran ostala v Črnovicah, ter so jo bili nekoliko časa po mojem povratu iz Bukarešta pustili kot ozdravelo iz bolnišnice.

Tudi od onih dvajset v Bukarešt potujočih ranjenih so umrli trije za steklino. Pri nekem dekletu, katero je še le za nami prispelo v Bukarešt, kazala se je steklina vže pri njenem prihodu; bila je vračenje prepozno pričela. Ostalim dvém umrlim so po izreku zdravnika dr. Zalozički-ja rane premalo izžgali, ker sta bila prepozno prišla v bolnišnico v Črnovicah ter bi bila vlak v Bukarešt zamudila, ako bi se zdravniki dalje časa z njima bavili.

V obče bil je tedaj vspeh vračenja stekline v Bukarešti v tem slučaju dober. Dozdeva se mi pa, da je tudi pri tem glavna reč to, da se rane čem prej dobro izžgejo.

Po izreku zdravnikov je volčja steklina najhuja, ker je pri tej čas njenega razvijanja kratek, kar povzroči, da bolnik lahko med zdravljenjem steče. Različna je steklina tudi gledé udov, kateri so ranjeni; rane v obrazu so najnevarnejše. Treba se je tedaj nesrečniku prej, ko mogoče podati v bolnišnico za stekle. Vsak naj gre tje s pomirljivim upom, da gotovo doseže ozdravljenje. V Rumuniji je to zdravljenje vže celo v navadi, ter nikdar v bolnišnici ne manjka bolnikov. Seveda so tam tudi razmere gledé stekline žalostnejše. Tam pa morajo oblastnije vsacega po stekli živali ranjenega v bolnišnico za stekle oddati. Domače, kakor tuje bolnike zdravijo brez nagrade.

Na pomirjenje ljudstva bodi povedano, da je občevanje s steklimi ljudmi brez vsake nevarnosti. Še nikdar se ni dogodilo, da bi se steklina od bolnega človeka na drugega prenesla. Najbolje je, z bolnikom lepo ravnati ter skrbeti za to, da si nevarnosti svoje bolezni ne postane svest. To pa tudi najbolje podpira vračenje.

Sejmovi. Dne 22. januarija v Mozirji in v Gradci. Dne 25. januarija v Koprivnici in v Studenicah. Dne 28. januarija v Artičah.

Dopisi.

Iz Maribora. (Podporno društvo za odpuščene kaznjence v Mariboru) se je osnovalo dne 2. maja 1891. Predsednik mu je Ant. Markovich, nadravnatelj, tajnik Vilj. Prinzhofer, pristav, blagajnik Jož. Reisel, priglednik, vsi trije uradniki v kaznilnici Mariborskeje. Društvo skrbi za tiste kaznjence, ki se odpuščijo in so vredni podpore n. pr. kateri so postavlo prelomili le vsled nagle razburjenosti ali pa so se poboljšali v kaznilnici in potem zunaj ječe ne najdejo ne službe ne dela, ko jih vse črti. Udnina je 50 kr. V prvem glavnem zborovanji 13. januarija 1892 se je g. predsednik A. Markovich razveselil nad številom udov, ki raste mogočno in sklicavajoč se na sv. Ignacija Loj. povdaril je, da udje morejo zadovoljni biti z uspehom, če le enega odpuščenca rešijo pogina npravstvenega. Med pospešitelji društva, katere je navajal, se odlikujejo mil. knez in škof dr. Napatnik, dr. Vikt. Leitmayer, dvorni svetovalec, dr. Gertscher, predsednik okrožne sodnje v Celji. V odgovornem delu svoje besede je g. predsednik naznanil, da se je do zdaj 22 odpuščenim kazencem priskrbelo služba ali delo, 48 gld. 26 kr. njim razdelilo za obleko, ki se je napravila v kaznilnici; mimo tega je društvo prosilo nekatere občine, da ne zavržejo iz ječe domu se vrnivših varovancev, ki so dobrosrčni pa ubogi.

Iz Brežiškega okraja. (Posojilnica.) Dragi narodni gospodje v mestu in okolici, še eno dobro in

potrebno stvar osnujete, to je posojilnico. Tega denarstvenega zavoda je močno za mesto in okolico potrebno, kajti posojilnice, dobro urejevale, imajo veliko zaslug za stiskane prebivalce, toda pri denarstvenem zavodu morajo biti dobrosrčni možje, ne pa taki, ki gledajo samo na svoj dobiček. Zatoraj, dragi narodnjaki, ako vam bo prišla tista dobra misel, da bi tako potrebni denarstveni zavod osnovali, ravnajte se po zgor navedenih načelih, da pride denarstveni zavod takim v roke, ki ne bojo imeli vseh prstov k sebi obrnjenih. S tem bote pokazali ljubezen do bližnjega in ljudstvo bo s tem preverjeno in bo imelo vse zaupanje do svojih. Veselje smo tudi doživeli, da imamo tudi dva narodna in poštena trgovca, ki njima ni samo za naše peneze, nego tudi za naš narod, zatoraj naj velja: svoji k svojim, ne pa k nemčurjem, in še celo k protestantom! — Žalostna za nas je pa bila volitev okrajnega zastopa, ker so naši nasprotniki s pomočjo nemčurskih kmetov, kojih je največ na Bizeljskem, zmagali. Drugo žalostna je ta, da c. kr. okrajno glavarstvo gleda srpo na slovensko uradovanje. Tako je sklenila občina Globoko, da ne bo več nemških dopisov sprejela, ali c. kr. okrajno glavarstvo je občini zažugalo globo 100 gld. češ, da se mora nemško sprejemati. Kaj takega ni storil noben prejšnji okrajni glavar, še celo ne g. dr. Wagner, ki je Nmec rojen. Mislim, da se je omenjena občina pritožila na višem mestu; če ne bo tudi tam zadela kje na gospoda, kakor ga imamo v Brežicah.

Iz Polic pri Radgoni. (Radost.) Ko smo vaš dopis od Zgornje Radgone brali o domoljubnem denarnem zavodu, katerega so ti blagi možje ustanovili; bil bi človek kar vskliknil od veselja: To je lepo! Sedaj bode kmet imel denarno, domačo pomoč ter mu ne bo treba pri tujci za dragi denar pomoči iskati. Tukaj bo lahko vsak poštenjak denar dobil, pa tudi ga lahko vlagal. Odslej ne bo treba tujcu krvavo zasluženega denarja nositi, ampak domačini mu ga bojo hranjevali in mu obresti dajali. To je kaj lepo in radostno za okolico. Naj jo torej že le dobimo kmalu! J. P.

S Kapele pri Radgoni. (Slepec pa zdravnik.) V Turjancih je umrl dne 9. decembra minolega leta 77letni samec, Matej Ferenc, po domače Matjaž Dolevec. Že 17letnemu mladenču so mu oči iztekle ter je popolnoma oslepel. Ker je bil bistre glave, dal si je čitati zdravniške knjige, ter se je poprijel zdravljenja. Posrečilo se mu je tu in tam, zato se je glas raznesel o »slepem doktoru« na daleč in široko. Od Drave, iz Slovenskih goric, posebno pa iz Prekmurja dohajali so bolniki v mnogem številu k »étemu temnemu dohtar« . Ko je bil že na mrtvaškem odru, prišli so še nekateri bolniki, ker niso znali, da je umrl. Njih glasno ihtenje pa je pričalo, kako milo jim je za-nj. Mnogim je neki otel življenje in pomogel k črstmu zdravju, zato jim bodi priporočen v molitev in v hvaležen spomin; usmiljeni Bog mu pa daj večni mir in pokoj!

Od sv. Lovrenca ob kor. žel. (Raznoternosti.) Lansko leto se je pri nas slabo obneslo, vseh pridelkov je bilo prav malo, samo sadje se je dobro obneslo, da smo tolkle precej napravili in dobro, ker vino se pri naših krčmarjih večidel slabo dobi. Samo zima nam je letos mila, ker nimamo veliko snega, bi skoraj rekel, več blata, kakor snega, ker pri nas so ceste zelo slabe, samo tam ne, kjer naši tržani vozijo; tam si jih pridno popravljajo, mi pa pomagamo pridno plačevati. Posebno tista občinska cesta, ki pelje iz trga na Puščo; tam ti je tako, da menda že skoraj vola ne bo videti iz blata, zdaj je seveda boljši, ker je zmrzlo; kadar je suho, takrat se mora pa človek varovati, da si noge ne polomi, tako pečevje gleda tu pa tam iz zemlje. Ker po noči pri nas nimamo druge razsvetljave, kakor luno, če

sveti; po dnevu pa ljubo solnce, ako ga megla ne zakrije. Pred kakimi desetimi leti smo imeli razsvetljavo po trgu, a zdaj je najbrž našim purgarjem olja zmanjkalo, kakor petim nespametnim devicam, in zdaj morajo po temnem hoditi. V našem trgu je tudi podoba sv. Miklavžu, pa je že tako zapuščena, da bo menda že počasi razpadla. Ob ednem si pogledimo še naše šolsko in občinsko poslopje, kako ti je že razrušeno in črno, kakor kak star izdan grad. To je tedaj sramota za naš okraj.

Dalje pri nas tudi hodijo okoli nekateri reveži, kateri se nimajo kam djati, in si le pri teh ubogih ljudéh pomoči iščejo, kateri sami nič nimajo. Lani je eden od samega mraza in lakote revno umrl v enem hlevu, poprej pa je celo svoje življenje pri tržanih služil. Ali na stare dneve mu niso imeli strehe dati, letos ti pa zopet drugi taki hodijo okoli. Tako ti tedaj naši občinski očetje skrbijo za olepšavo trga in pa življenje ubogih siromakov.

Iz Slivnice pri Mariboru. (Influenca. — Žalostno novo leto.) Kakor se je v 51. listu »Slov. Gosp.« prerokovalo, tako se je zgodilo. Prišla je iz mesta Maribora tudi k nam influenza, dne 4. januarija imeli smo kar šest mrličev. Med njimi je eden, ki je moral za posebno influenco umreti, ki se glasi: »čujte, čujte, kaj žganje dela«. Govori se, da ga je nekdo silil toliko piti. Bi-li ne bilo prav, ako bi pravica take nespametne hudobneže kaznovala? Akoravno je ta že v preteklem meseci in pretečeno leto umrl, vendar ga še do dne 4. t. m. niso smeli zagrebsti, ker se je to višji oblasti naznanilo. Ali komisija ni mogla priti, ker je dotični gospod, ki jo vodi, neki tudi, kakor se pravi, bil za influenco bolan. — Lansko leto je bilo za nas bolj veselo. Obče priljubljeni in za zveličanje svojih ovčic skrbni gospod župnik so nam priskrbeli sv. misijon, katerega so prečast. gg. iz Jezusove družbe od dne 27. majnika do 7. junija v največje veselje in zadovoljnost farmanov vodili; njega pa se niso samo farmani domači, temveč še tudi iz sosednih župnij v obilnem številu udeležili. Naša farna cerkev se je na presno vsa preslikala. To delo je jako ukusno izvršil znani slikar Brolo. Potem se je priredila lepa nova lampa za večno luč. Največe veselje pa smo vzivali, ko so nam dne 24. oktobra mil. knez in škof vse te reči blagoslovili in še popravljen veliki oltar posvetili. Pri tej svečanosti se je pobožnega ljudstva kar gnjetlo. Ali tedaj našemu za vse dobro in lepo vnetemu gospodu župniku nismo za toliko skrb in trud vse hvale dolžni; in vendar se nekdo predrzne njih v znani Mariboržanki črniti.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. V cesarski hiši je zopet utrnila zvezda ter je nadvojvoda Karol Salvator umrl v ponedeljek dne 18. januarija v 53. letu svoje dobe. — Stranki nemških liberalcev ni kar nič po volji, da še grof Taaffe ni po polnem njej na voljo in grof Taaffe utegne že v kratkem času izpoznati, da je vlada z grofom Kuenburgom dobila »ježa« v stanovanje. V državnem zboru se je v torek dognalo posvetovanje o trgovinskih pogodbah. Izmed slov. poslancev sta govorila prof. Šuklje za in prof. Robič deloma zoper nje ter je zadnji kazal v zgovorni besedi na nevarnost, ki leži za vinorejo našo v neki opazki k trgovinski pogodbi z Italijo. Ministra za poljedelstvo in trgovinstvo pa trdita, da ni nevarnosti. Kdo vé? Vsekako pa smo hvaležni gospodu prof. Robiču za njegovo prezorno besedo.

Stajarsko. Na mesto dr. Derschatta voli neki

že k malu druga volilna skupina v Gradci poslanca v drž. zbor, ali toliko gospode se ponuja volilecem za to, da jim bode težko izbrati pravo osebo. Škoda, da ne zmislí nihče več na prejšnjega poslanca, našega ljubega vit. Carnerija, kajti ta »Jeremija nove dobe« se pogreša neki v drž. zboru. — Na Gorjnem Štajarji ugasuje ogenj za nemški šulverein ter so v novem zaspale že kar tri podružnice njegove, ne da bi bilo ljudém žal za-nje.

Koroško. Čudno je, da so povsod nemškutarji prvi, kjer se ruje zoper koristi slov. ljudstva. Na Koroškem pa biva še za to celo neka zveza nemškutarjev, ki čuje na ime »bauernbund«. Udje te zveze delajo sedaj na vse kriplje, da spravijo deputacijo nemškutarjev na noge ter jo pošljejo na Dunaj, naj »pouči« še ona gg. ministre o želji slov. ljudstva — po čisto nemških šolah in če že mora biti potovalni učitelj, naj se pošlje tak, ki ne zna slovenski, k večjemu pa »bindiš špraho«. Oj slepci!

Kranjsko. V Zagorji še »strike« ni pri konci in z njim odpade že doslej delavcem, katerih je kacic 700, do 20 jezer gld. zaslužka ali njih ščavarji, najbolj doli iz Gradca, prinesli so jim še le 50 gld. podpore. Kdo pouči nevedne delalce, da prinese strike vselej njim v prvi vrsti in največ škode! Dobička pač imajo le ščavarji, ki živé ob žuljih delalcev samih.

Primorsko. V Mirnu blizo Gorice so si osnovali z novim letom »bralno društvo«. — Z Opčine prek Sežane misli neko društvo narediti železnico gori do Ajdovščine.

Tržaško. Ker so mil. škof, dr. Glavina izbrali si namestnika v škofijskih zadevah, zato so laški listi pa brž zagnali glas, da čejo škof odstopiti, menda kje iti v pokoj. No škofje pa pač ne gredó »v pokoj« in zato sodimo, da še išče »Il piccolo« zastoj škofu dr. Glavini naslednika med laško duhovščino. — V šoli družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu začne se v tem tednu pouk po večerih za slov. delalce.

Istersko. Novi poslanec v drž. zboru, dr. Laginja ne stopi neki v »klub konservativcev« in je že v svojem prvem govoru pō strani mahnil na slov. tovariše svoje. Ne vemo, če je bilo to modro in za-nj dobro.

Hrvaško. Hrvatje dobé prej nove volitve za sabor ali deželni zbor v Zagrebu, kakor si še kdo izmed njih misli, kajti ban Khuen-Héderváry že ima neki v žepu slovó za sedanje poslance in potem se vršé že aprila volitve, to pa zato, ker se ban boji, da ne zmaga njegova ali kakor se ji pravi, »narodna stranka«, ako je doba volitev dolga.

Ogersko. Ako se Madjari pripravljajo na volitve, pripravljajo se še ob enem tudi na boje, kajti brez pobojev pri teh vroče krvnih mongolih ni mogoča volitev. Letos pa so to storili že koj o pripravah ter so bili že na treh, štirih krajih volilni poboji, kaj bode tedaj še le o volitvah samih!

Vunanje države.

Rim. Kardinal Simeoni je umrl za hripó in ker je umrl še prej kardinal Manning, zato je sedaj že več teh častnih služeb praznik. V marciju pa bode veliko konsistorije in sv. oče Leon XIII. imenujejo neki svoja poslanika na Dunaji in v Madridu za kardinala rimske cerkve.

Italijansko. Posvetovanje o trgovinskih pogodbah vrši se v drž. zboru še dokaj mirno; zadovoljni pa tudi v Rimu gg. poslanci niso z njimi. Bog večni tedaj znaj, komu da so te pogodbe po volji, saj jih niso veseli ni v Berlinu, ni na Dunaji, ni v Rimu.

Francosko. Liberalci so povsod iznajdljivi ter k malu vidijo, kje da je za nje še mogoče kaj doseči in ne drugače pri francoskih. Ti imajo celo kopo listov,

malih in velicah, ki delajo za-nje med ljudstvom in žal, da ne brez uspeha. Konservativna stranka pa je prišla še le sedaj na misel, da je tudi njej treba tacih listov in vsled tega že ima ona sedaj v Parizu veliko tiskarno, v kateri se tiska dvoje velicah in več manjših listov. Dobro, če že le ni prepozno.

Angleško. Smrt je tudi na Angleškem žela in je tokrat segla na visoka mesta, kajti umrl je vojvoda Clarénce, unuk kraljice Viktorije in najbrž nje naslednik, še le v 28. letu svojem in pa kardinal Manning v 87. letu svoje dobe, Manning je imel največo veljavo pri delalcih, nekaj, kar je bilo za vlado veliko vredno.

Nemško. Načrt za novo šolsko postavo je predložil v drž. zboru minister grof Zedlitz, ali liberalci je niso veseli, ker bi bila poslej šola še bolj pod cerkveno oblast, pa tudi katoliki ne, ker se načrt ozira premalo na-nje, izlasti po onih krajih, kjer so oni v manjšini, lutrovci pa v večini. Cesar Viljem želi, da postane iz načrta prej ko prej postava ter upa, da bode po njej šola bolja. Se ve, da še postava sama ne naredi šole dobre.

Rusko. Da pokliče car generala Gurko iz Varšave, to se ne prtrjuje; poljsko ljudstvo bi se gospoda rado iznebilo. — Za stradajoče kmete pobira se sedaj po vseh pokrajinah obširne države.

Bolgarsko. Govorica noče utihniti, da je bila zarota med častniki zoper kneza Ferdinanda in ministra Stambulova, ali ministerstvo ji je prišlo na sled še o pravem času.

Srbsko. V skupščini je sklenil klub liberalcev spraviti ministerstvo v zadrego zavoljo kraljice Natalije, češ, da vlada ni imela pravice na to, da izžene mater kralja iz dežele.

Tursko. Ustaja v Yemenu je zoper tursko vlado trpela dolgo, a sedaj je polegla in nič se ne izve, kaj je vlada storila z jetniki. Brž ko ne jim ni prizanesla, to pri njej ni navada.

Za poduk in kratek čas.

Kúgà pa imáte?

(Šaljivi prizor.)

Resnična prigodba; dogodila se je svoje dni v Ljubljani. Današnji dan preprežen je ves svet z veliko železno kačo. Luka Matija žvižga skoro po vséh kotih in krajih sveta ter prevaža z neverjetno hitrostjo ljudi in blago, iz enega kraja v drugi kraj sveta. Svoje dni pa je bilo to drugače. Vozniki so noč in dan prevaževali blago, po trdih in po nekaterih krajih celo slabih, garastih cestah. Bilo je to ob času, ko še Jurij Štefanovič ni železne kače iznašel in svetu pokazal. Po vséh večjih krajih so bile ceste speljane, da so mogli ljudje dobivati, kar so potrebovali. Ali to je bilo dokaj počasno in težavno; ljudje so imeli sicer več denarja, kako sedaj, pa niso mogli dobiti hitro živeža, ali kar so družega potrebovali.

Ljubljana je takrat bila, kakor je tudi sedaj, središče obrta. Od vseh stranij so po belih cestah dovažali in odvažali blago, največ iz Trsta, pa tudi od nas iz Štajarja, od Celja po Savinjski dolini, proti Vranski in potem skozi »črni graben« proti Ljubljani, koder je še današnji dan speljana lepa gladka cesta, toda polovica manj vozov se tare po njej, kakor se je svoje dni.

Bilo je lepega poletnega večera. Vozniki so utrujeni dohajali v Ljubljano ter se zbirali v krčmah, k večerji in potem k počitku.

Ob cesti, ki iz Štajarskega v Ljubljano pripelja, v

mestu stala je velika krčma. Tudi v njej bilo je dosti gostov, a največ voznikov, došlih od te strani. Odvečerali so že bili ter se počasi spravljali k počitku v hlev, kajti ležali so vozniki večji del le po hlevih, ker so imeli pri živini opravke in pa, ker so jutraj zgodaj ustali in odrinili naprej.

Prihajali so tedaj skozi velika hlevska vrata ter polegali po slami in senu. Bili so med njimi tudi Kranjci, kateri so drugo jutro odrinili proti Štirski. In med njimi je bil eden, kateri je imel navado, da je v spanju glasno govoril inupil, kar se mu je kje sanjalo.

Trudni vozniki kmalu vsi zaspijo, h krati jih prebudi iz sladkega spanja vpitje: Primité ga, držité ga, kráv je kráv je (t. j. kradel je). Prestrašeni in zmamljeni planejo vozniki po koncu in letajo po hlevu semtertje za orodjem, da bi odgnali ali vjeli tatú; eden zgrabi vile, drugi zopet kaj družega, kar pač more kateri dobiti ter iščejo tatú.

Vsled hrupa in ropota prebudi se tudi oni. Ko pa vidi vse po koncu, mane si oči in zaspano vpraša:

Kúgà pa imáte?

Franc Kresnik.

Smešnica. »Lisica«, uči učitelj v šoli, »lisica in pes sta si po životu v rodu, vendar pa se lisica razločuje od psa in ali veste, otroci, po čem?« »Po svojem dolgem repu«, oglasi se Grilčev Mihec iz klopi. »Kaj pa«, vpraša učitelj na dalje, »kaj, če si lisica kje rep odgrizne, ako se ujame kje v pasti za-nj?« »Tedaj pa«, odvrne Julčev Jurče, »tedaj pa po tem, da repa nima.«

Razne stvari.

(Imenovanje.) Vodja okr. finančne uradnije v Mariboru, g. L. Russbacher je postal višji finančni svetovalec in g. Simon Goričnik, vodja nove uradnije za določevanje pristojbin pri isti uradnji, pa je postal finančni svetovalec.

(Narodni dom.) Slov. posojilnica v Mariboru je kupila na ugodnem prostoru torišče za »Narodni dom« iu če Bog da, dobimo v nekaterih letih lepo poslopje, v katerem najdejo rodoljubna naša društva primerno zavetje.

(Častni občan.) Občina sv. Marjeta na Pesnici je imenovala g. J. Vraz, nadučitelja v pokoji, za častnega občana. G. nadučitelj je bil od leta 1844 do 1880 v službi odgojevalca tamošnje mladine.

(Bralno društvo.) pri Kapeli blizo Radgone bode imelo v nedeljo t. j. dne 31. januarja t. l. popoldne ob treh v šolskih prostorih občni zbor. Vspored: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika in knjižničarja. 3. Poročila blagajnika. 4. Vpisovanje novih udov. 5. Razni nasveti. Vspored veselice, katera se vrši v nedeljo, dne 14. februarja, se bode pozneje v »Slov. Gospodarju« objavil. Vse društvenike in druge domoljube uljudno vabi k občnemu zboru, kakor tudi že zdaj k veselici

(Deželna trsovница) v Pišecah — ne hiralnica, kakor je stalo v zadnjem našem listu — stoji na zemljišči barona Moscon. O njej se nam piše iz nova, da stoji na dobrem torišči in da ne stane nič toliko denarja nje obdelovanje, kakor se računani v dopisu iz Brežic.

(Zdravnik) dež. hiralnice v Vojniku je postal dr. Anton Žizek in ostane okrajni zdravnik v Vojniku.

(Poslanstvo.) G. Dr. Jož. Kokošinek, poslanec za Maribor in tov., biva brž redko na Dunaji ali pa se pri glasovanji izmuzne iz hiše. Tudi pri glasovanji za trgovinske pogodbe ga ni bilo v drž. zboru.

(Redni občni zbor) bralnega društva pri sv. Križu na Murskem polju bode v nedeljo, dne 24. jan. 1892 v učilniških prostorih. Vspored: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika in knjižničarja. 4. Volitev novega odbora. 5. Razna društvena posvetovanja. Po občnem zboru bode v gostilni gospod J. Hauptmana veselica s prijaznim sodelovanjem »Ljutomerskih pevcev« in »Cvenskih tamburašev«. Začetek je ob 3. uri popoldne. K veselici uljudno vabi odbor.

(Občni zbor) ima čitalnice v Ormoži v nedeljo, dne 31. januarija ob 5., oziroma 6. uri v zvečer društveni sobi. Dnevni red: 1. Poročilo društvenega vodstva o čitalničnih razmerah in o delovanju in stanju društva. 2. Volitev treh preglednikov računa. 3. Volitev predsednika, šestih odbornikov in treh namestnikov. 4. Predlogi. Po občnem zboru bode domača zabava s šaljivo tombolo. Odbor.

(Vabilo.) Bralno društvo pri sv. Juriju ob Ščavnici priredi v nedeljo, 24. januarija občni zbor v šolskih prostorih, s vspeodom: 1. Tajnikovo in blagajnikovo poročilo. 2. Plačevanje letnine. 3. Volitev novega odbora in 4. Razni nasveti. Med posameznimi točkami sodeluje pevski zbor. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

(Prebivalstvo.) Na Prevorji v Kozjanski dekaniji je bilo 1891 leta rojenih 32 in umrlo je 16 oseb. Med rojenimi otroki ni bilo nezakonskih in to se v Prevorski fari že od leta 1849 ni zgodilo.

(Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali gg.: Ig. Orožen, protonar Nj. Svet. in stolni dekan Mariboru, 5 fl., dr. A. Meško, prof. bogoslovja v Mariboru, 5 fl., Ivan Brglez župnik v Artičah, 5 fl., Anton Kocuvan, župnik v Lembahu, 2 fl. in 2 vagana krompirja, Al.

Šijanec, župnik v Negovi 2 fl. in Jos. Zagajšek, kaplan pri Mariji Magdaleni v Mariboru, 3 fl., dr. Pavel Turner 15 fl., Franc Trstenjak, župnik na Zelenem travniku 5 fl. (Smrten poljub) Hči nekega opravnika na Dunaji je rada psička pestovala. Ko ga je zadnjič po svojej navadi poljubila, je obolela in nedolgo potem umrla. Psiček je gotovo se kje mrhovine dotaknil in ovo 19letno gospodično ostrupil. Ni dobro pristrčno prijateljstvo s psom!

(Podružnica) sv. Cirila in Metoda snuje se v Središči in rodoljubi so pravila za-njo že predložili v potrjenje.

(Slov. akad. društvo »Slovenija«) priredi 8. februarja v dvorani »Hotel goldenes Kreuz« Bleiweisovo slavnost. Natančni program priobči se v kratkem. Slavnost sama, ki bode na čast nepozabljivemu voditelju slovenskega naroda, bode gotovo vredna vrstnica slavnostim, katere je prirejala »Slovenija« v prošlih letih. Čisti dohodek namenjen je podpornemu društvu za slovenske visokošolce in se gledé na ta dobrotni namen prostovoljni doneski z zahvalnostjo sprejmajo od odbora akad. društva »Slovenija« VIII. Wickenburggasse 12.

Odsek.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. France Murkovič, kaplan v Šmartinu pri Slov. Gradci, pride za provizorja k Mariji Devici v Vurberk in č. g. Ivan Kapler, kaplan v Starem trgu pri Slov. Gradci, gre na njegovo mesto v Šmartin pri Slov. Gradci.

Listič upravnštva. Gosp. M. V. v Ž.: Do 31. decembra 1892. G. Fr. M. v Št. Petru: Od 1. julija 1891.

Loterijne številke.

Gradec 16. januarija 1892: 28, 79, 42, 48, 21
Dunaj » » 77, 20, 39, 40, 5

Narodne pravljice in pripovedke so mladini pa tudi odraslemu prostemu ljudstvu kaj primerno in priljubljeno berilo. 2-3
Takah hrani poleg drugih zabavnih in poučnih sestavkov, pregovorov, izrekov, pametnic, smešnic, ugank in rebusov — prav lepo število

Zabavna knjižnica za slovensko mladino,

katero uredjuje, zalaga in izdaje Anton Kosi, učitelj v Središči. Prvi zvezek rečene knjižnice, ki je zagledal ravnokar beli dan, stane le 15 kr. in se dobiva pri izdajatelju v Središči, kakor tudi pri vseh večjih knjižgotrznicah po Slovenskem.

Pri istem pisatelju se dobi še po nekoliko izvodov teh-le knjižic:

Narodne legende I. zvezek . 18 kr.

Narodne legende II. zvezek . 20 »

Narodne legende III. zvezek . 16 »

Stariši podpirajte šolo! . . . 8 »

Zbirka legend je bila pri »Prvi slov. stalni učilski razstavi Pedagogiškega društva v Krškem« s častnim priznanjem odlikovana. Delce »Stariši, podpirajte šolo« pa je več spodnještajarskih okr. šolskih svetov krajnim šolsk. svetom v nakup priporočilo.

Javno zahvalo

izrekam banki »Slaviji« za res točno in velikodušno odškodnino požarne škode, ker sem dobil več izplačano, kakor sem bil zavarovan.

Janez Kupčič,

posestnik pri sv. Lovrenci v slov. gor.

Lepo posestvo

proda Janez Erjavec pri Mariji Snežni na Velki, pošta Murek. Posestvo meri 22 oralov: lep sadunosnik, vinograd, njive in tudi hoste. Hram in živinski hlev je obokan, vinska klet in zraven preša se proda po ceni. 1-2

Iskrena zahvala.

Ginjenega srca izrekam v svojem imenu, svojih sinov Viktorja, Egberta in Venceslava ter v imenu vse rodbine najtoplejšo zahvalo prečastiti duhovščini, gg. učiteljem, gg. pevcem, slavni gospodi iz Ptujja in sosedstva, darovalcem prekrasnih vancev, dragim občanom Možganskim, vsem prijateljem in znancem od blizu in daleč, kateri so 17. t. m. v tako obilnem številu spremili na kraj večnega počitka našo, v najboljši dobi, prezgodaj umrlo, nepozabljivo soprogo, oziroma mater, gospo

JULIJANO SOK.

Naj bodo vsi prepričani, da nam je sočutje, ljubezen in spoštovanje, katero so skazovali naši predragi ranjki za čas njene dolge in mučne bolezni in o njenem pogrebu, v veliko tolažbo v žalosti in britkosti, s katero nas je Gospod obiskal.

Možganci pod Ptujem, dne 18. januarija 1892.

Anton Sok, veleposestnik.

Tinktura za želodec,

katero iz kineške rabarbare, kerhlikovčevega lubja in svežih pomerančnih olupkov prireja G. PICCOLI, lekar, pri angelju v Ljubljani, je mehko, toda ob enem uplívno, delovanje prebavnih organov urejajoče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odpretje. — Razpošilja jo izdelovatelj v zabojčkah po 12 in več steklenic. Zabojček z 12 stekl. velja gl. 1-36, z 55 stekl. 5 klg. teže, velja gl. 5-26. Poštnino plača naročnik. Po 15 kr. stekleničico razpodajajo lekarne: v Mariboru: Bancalari in König; v Ptujju: Behrhalk; v Celji: Kupferschmid; v Gradci: Eichler, Nedwed, Trnkoczy in Franzé.

Vabilo

k občnemu zboru „Posojilnice v Gornjem-gradu“, ki se vrši v uradnici v soboto, dne 30. januarija t. l. ob 4. uri popolne.

Dnevni red:

1. Potrjenje računskega sklepa za prvo upravno leto 1891.
 2. Premembe pravil.
 3. Volitev novega odbora.
 4. Razni predlogi in nasveti.
- Gornji Grad, dne 19. januarija 1892.
Načelnstvo.

Osobe, ki prihajajo mnogo z ljudstvom v dotiko, morejo si brez truda zagotoviti

lep zaslužek,

ki se spreminja v stalen letni dohodek in se more uživati do smrti. Kapitala zato ni treba, pač pa mora dotičnik znati razločno slovenski pisati. — Občinski tajniki, gostilničarji, trgovci, cestnarji, dacarji, občinski sluge in dimnikarji imajo posebno priložnost okoristiti se s tem zaslužkom. Pisma pošiljajo naj se pod šifro „J. Z. 31“ poste restante v Ljubljano. 1-5

Janez Bregar,
klobučar v Mariboru
gosposke ulice.

priporoča č. g. duhovnikom in slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih klobukov in po vsem svetu znane **Ita-klobuke**, razno volneno in tudi fino z usnjem obšito **obutje** itd.

S spoštovanjem

4-10

J. Bregar.

Zaloga mizarskega in opravskega pohištva

Konrada Wölflinga

Maribor, gosposke ulice št. 28
priporoča bogato asortirano zalogo

žleбенega in narezanega pohištva za spalnice, postrežnih miz, miz za salone, pisarnih in napravnih miz, kakor tudi raznih

tapetovanih garnitur za salone, divanov, balzakov, otoman. sof, kanapejev, naslanjačev, posteljnih vložkov in žimnic.

Tudi vsakovrstnih tujedeželskih in domačih **zrcal in podob**

vsake sorte s čednim okvirjem, pozlačenim in črnim, kurnis in roset

po najnižji ceni.

Na zahtevanje razpošiljajo se ilustrirani ceniki brezplačno in franko. 1-20

Za svečnico.

Josip Dufek,
nečak **Josipa Pelikana,**
medičar in svečar,

Viktringhof-ove ulice št. 5 v Mariboru

priporoča preč. duhovščini svojo veliko zalogo **lepih in pravih voščenih sveč** po najnižji ceni. Dovoljujem si Vas še posebno opozarjati, da se pri meni vsako naročilo (ne le po želji, kakor pri konkurenci) po kilogramih tehta, kar je za naročnika zelo koristno.

S spoštovanjem

2-3

Josip Dufek.

„Zum goldenen
Reichsapfel“

J. PSERHOFER'S

Apotheke in
Wien.

I. Bezirk, Singerstrasse 15.

Kričistilne kroglice, nekdanje imenovane univerzalne kroglice, zaslužijo po pravici to ime, ker je veliko takih boleznij, pri katerih se kaže izvrsten uspeh teh kroglic. Že več ko 10 let so te kroglice razširjene in od zdravnikov zapisane. Malo je takih družin, pri katerih se ne bi rabile te kroglice.

Jedna škatljica s 15 kroglicami stane 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gld. 5 kr., pri nefrankovani pošiljavi po povzetju 1 gld. 10 kr. Ako se denar naprej pošlje, ni treba plačati poštnine in stane: 1 zavitek kroglice 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manj, kakor jeden zavitek se ne pošilja.)

Prosimo, da se izrečno zahteva „J. Pserhoferjeve kričistilne kroglice“

in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis **J. Pserhofer** in sicer v **rdečih** pismenih. kate-
rega je videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozeblino J. Pserhoferja 1 posodca 40 kr., prosto
poštnine 65 kr.

Trpotčev sok, zoper nahod, hripavost, kašelj itd. ena
steklenica 50 kr.

Amerikansko mazilo za trganje 1 gld. 20 kr.

Prah proti potenju nog, škatljica 50 kr., poštnine prosto
75 kr.

Balzam za goltanec, 1 steklenica 40 kr., poštnine prosto
65 kr.

Življenska esenca (Pražke kapljice) zoper pokvarjenje
želodca, slabo prebavanje itd. Stekle-
ničica 22 kr.

Angleški balzam, steklenica 50 kr.

Fijakerski prašek, zoper kašelj itd. 1 škatljica 35 kr.,
poštnine prosto 60 kr.

Tanokininska pomada J. Pserhoferja, pospešuje rast
las, škatljica 2 gld.

Univerzalni plašter prof. Steudela domače, zdravilo za
rane, otekline itd. posodica 50 kr.,
poštnine prosto 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bullricha, domače sred-
stvo proti slabi prebavi, 1 za-
vitek 1 gld.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še druge framacevtične specialitete, ki so bile po vseh avstrijskih časopisih oznanjene, in ako niso v zalogi, se na zahtevanje naročajo. — **Razpošiljana po pošti** se točno odpravljajo proti gotovini, večja naročila proti povzetju.

Pri dopošiljavi denarja (po poštni nakaznici), stane poštnina dosti manj, kakor po povzetju.

3-12